

TOTA L'ATENCIÓ A LA MEDITERRÀNIA!

ESPANYA

RECORRE A GINEBRA DAVANT LES AGRESSIONS ITALIANES A LA SEVA MARINA MERCANT

La nota espanyola és forta i segurament provocarà discussions apassionades, es creu a Londres

Londres, 24. — Es que Anglaterra té por de fer por?, es pregunta, aquest matí, amb visible indignació, un òrgan tan caracteritzat de dretes com el «Daily Express».

Tots els periòdics comenten amb gran indignació el bombardeig del «Noemi Julia». L'opinió general és que resulta ja completament intolerable que es permeti a Franco exercir aquesta pirateria a la Mediterrània amb perill de vides i sense cap seguretat per al comerç.

«Es que Anglaterra —continua dient el «Daily Express»— prefereix que siguin els mariners de Franco els que visquin i no els mariners dels vaixells mercants britànics? Es absolutament precís que s'adoptin mesures de seguretat, mesures que són necessàries per l'honor d'Anglaterra, per la seguretat dels mariners i per les necessitats del comerç.

Ahuc un periòdic tan ponderat com «The Times» després de comprovar que les notes que el Govern d'Anglaterra envia a Franco no fan cap efecte, es pregunta quines seran les mesures de seguretat que pensa prendre el Govern britànic.

No cal dir que, per bé que no comentada directament, està ben present als esperits de tots la nota que el Govern legítim de la República acaba d'enviar al secretari de la Societat de Nacions i en la qual es demana que sigui el Consell el que examini el problema creat per les contínues agressions als vaixells mercants espanyols per vaixells de nacionalitat italiana. L'acusació és molt forta i pot provocar discussions apassionades. Fins ara es desconeix quina serà la posició oficial del Govern britànic, però és evident que totes les disposicions que es prenguin en el sentit de tallar la llibertat dels vaixells pirates resultaran una confirmació de les greus denúncies presentades pel Govern de la República espanyola.

Les xifres oficials japoneses sobre el desembarcament de contingents a Xang-Hai semblen molt exagerades

Segons l'agència Domei--nipona--els japonesos han ocupat Kalgan

NES VICTIMES A XANG-HAI

Xang-Hai, 24. — Davant de les dues versions, xinesa i japonesa, que són contradictòries, sobre el desembarcament de reforços japonesos a Xang-Hai, és difícil de saber la veritat. Sembla que els japonesos aconsegueixen efectuar desembarcaments parcials a la regió de Wusong, però les xifres oficials japoneses semblen molt exagerades.

Aquest matí l'artilleria i l'aviació japoneses han actuat amb gran intensitat i han produït moltes víctimes.

OCCUPACIO DE KALGAN

Xang-Hai, 24. — L'agència Domei afirma que les tropes japoneses han ocupat Kalgan.

NOU BOMBARDEJAMENT DE XAPEI

Xang-Hai, 24. — Després d'un matí de trallatall, dotze avions bombardejaren Xapei especialment el ferrocarril.

NO TENEN FONAMENT LES NOTÍCIES SEGONS LES QUALS LA URSS AJUDARIA LA XINA

Toquio, 24. — El nou ambaixador de la URSS, senyor Silvitvski, arribà ahir i declarà a la premsa que es sentia optimista quant a la solució del problema nipono-soviètic.

Desmentí que hagués declarat que el mariscal Blucher, fos la Mongòlia Exterior i considerà infundades les notícies segons les quals els soviets ajudarien la Xina.

PANIC A LA BORSA DE TOQUIO

Toquio, 24. — Ahir es registrà una nova onada de valor a la Borsa. S'atribueix a les temences de les noves peticions de crèdits de guerra per un total d'uns 2.000 milions; el control rigorós de les indústries de guerra; la utilització de les reserves de la societat per a la subscripció obligatòria als emprèstitos governamentals.

El Rotary Club no és grat als dirigents nazis

Berlin, 24. — Walter Busch dona avís a tots de la recent ordre del Govern nazi d'eliminar als membres del Rotary Club.

Després d'haver recordat l'origen americà del Rotary Club, Busch declara que certes estipulacions d'aquesta Societat, s'aproximen als ideals nacionalsocialistes, però n'hi ha d'altres que ni són antinazis.

Per altra banda es veté des del principi que la franqueteria que es refereix a l'organització dels dirigents nazis ingressaven al Rotary.

"Tenim la intenció de donar un cop decisiu a les tropes xineses que combaten a Xang-Hai"

Xang-Hai, 24. — El portaveu de l'Estat Major japonès ha declarat: «Els reforços japonesos han desembarcat en diversos llocs dels voltants de Xang-Hai, en el curs de l'última nit. Les tropes sobrepassen els 50.000 homes. La pressió xinesa contra les tropes japoneses que combaten a Xang-Hai disminuirà en grans proporcions. Tenim la intenció de donar un cop decisiu a les tropes xineses que combaten a Xang-Hai abans que els sigui possible retirar-se. Prendrem les mesures necessàries perquè els combats no es produïxin prop de les concessions estrangeres.»

El portaveu no revelà el nom del general que comanda els reforços japonesos. Anuncià que donaria molt aviat precisions sobre els nous objectius de l'expedició japonesa.

Toquio, 24. — Se sap que a Xang-Hai regna gran inquietud, ja que les operacions militars van a ésser molt més dures que fins ara, a conseqüència del desembarcament d'importantes contingents japonesos a l'est de la ciutat.

El desembarcament en qüestió ha estat marcat per violents duels d'artilleria.

Aquests sis soldats nipons integren l'Estat Major de les tropes del Micado invasores de la Xina del Nord, amb quarter general a Pequín. El tercer, d'esquerra a dreta, és el comandant TSUTSUI, sota les ordres del qual actuen les expedicions nipones d'ocupació (Kno.)

«¿Es que Anglaterra--pregunta «Daily Express» -- prefereix que siguin els mariners de Franco els que visquin i no els mariners dels vaixells mercants britànics?»

Proves irrefutables de les agressions italianes!!!

Document del Govern espanyol a la S. de N.

(Text a la pàg. 3)

Audiència presidencial

Al Palau de la Generalitat no s'han produït aquest matí noves d'interès que els periodistes poguessin reportar. L'Honorable President de Catalunya ha treballat al despatx particular de la Residència, amb els seus secretaris i alts funcionaris del Departament.

El senyor Companys ha rebut en audiència, entre altres, les següents persones:

Vídua del capità Blandeau; advocat Edmond Iglésies; Casanoves, de la Prefectura d'Obres d'Aviació; Nicolau Rubió i Tudurí; Francesc Ortiz, de Castellar del Vallès, i l'alcalde de Llavaneres de Montalt.

La qüestió dels proveïments

Madrid, 24. — El director general de Proveïments ha romàs a Madrid durant unes hores i ha celebrat una llarga conferència amb la delegació d'aquesta capital.

Ha dit que té el propòsit de visitar totes les províncies de l'Espanya lleial amb objecte d'estudiar de prop cada una de llurs particularitats.

Els nous especuladors

Són molts els lectors que ens escriuen denunciant-nos il·legalitats que es cometien en el ram de proveïments. De la voluminosa correspondència, no podem resistir la temptació de copiar una carta que es refereix a un fet del tot insospitat pels revolucionaris de bona fe: la sobtada conversió d'un gran nombre d'obres a l'especulació.

Duen els nostres comunicants:

«En tenir llesta la molla, els obrers d'una fàbrica de xocolata es quedaren tota la producció i la pagaren al preu de fàbrica. Ells mateixos l'expugnaren a llurs relacions al preu que volgueren. A la perfumeria X (aquí el nom d'un establiment conegudíssim) es va rebre una partida de sabó, i la dependència digué que ella hi tenia dret primer que ningú. Dit i fet: els dependents la compraren i la vengueren immediatament per compte propi. Ara, això ja passa també amb la llenya de tricotar, que els obrers de certes fàbriques del ram es queden i la venen pel seu compte. Es a dir, que tots aquests obrers i dependents, ultra cobrar la setmanada, es converteixen en comerciants il·legals.»

Aquesta carta continua amb una sèrie d'observacions pintoresques, però molt justes, respecte a l'eufòria de la rearguarda, produïda en gran part per tots aquests flamants especuladors, que usurpen el nom d'"obres".

Cops de mà al front d'Aragó

COMUNICAT DEL CAP DE L'EXERCIT DE L'EST A S. E. EL PRESIDENT DE CATALUNYA

En u. oop de mà realitzat per les nostres forces sobre la posició enemiga d'el Mondo s'ha agafat abundant material de fortificació. En un altre oop de mà efectuat sobre la Casa del Francès les nostres tropes han aconseguit tallar els primers i segons filats metàl·lics i han usats amb borbots de mà, i causat diverses baixes a l'enemic. Nosaltres no n'hem hagut de lamentar cap.

Res més de nou.

Presidit per Companys

Aquesta tarda es reuneix el Consell de la Generalitat

A la Secretaria de la Presidència de la Generalitat han notificat als periodistes, aquest migdia, que, per a les sis de la tarda, havia estat convocada una reunió del Consell. És la primera reunió ordinària d'aquesta setmana i hi seran tractats principalment qüestions de tràmit, sense abandonar l'estudi dels decrets en estudi, pendents de reunions anteriors.

El Consell serà presidit per l'Honorable senyor Lluís Companys.

El «Noemi Julia», a Portvendre

Portvendre, 24. — Després d'haver estat atacat pels dos avions de Franco el «Noemi Julia», es dirigí a Portvendre, acompanyat d'un submarí francès que sortí per a protegir-lo.

El capità anglès demanà instruccions per a la protecció del vaixell. En el curs de la nit, un contratorpediner anglès ancorà en aquest port i un oficial declarà al capità que l'acompanyarien.

UN OFICIAL DEL CONTRATORPEDINER «HOSTILE», CONVERSA AMB EL CAPITÀ DEL VAIXELL MERCANT ANGLÈS

Perpinyà, 24. — El contratorpediner «Hostile», que ha arribat procedent de Barcelona, ha retornat a aquesta ciutat després d'haver visitat un oficial de l'esmentat vaixell, el capità del «Noemi Julia».

L'«HOSTILE» RETORNA A BARCELONA

Londres, 24. — El contratorpediner «Hostile» que s'ha traslladat a Portvendre a l'objecte que el seu comandant pugui obrir una enquesta sobre les circumstàncies del bombardeig del «Noemi Julia», ha retornat a Barcelona sense esperar el vaixell mercant.

Als cercles navals autoritzats es fa observar que no és costum que els navilis anglesos fornin combol amb vaixells mercants.

«Mobilitzem tots els nostres ressorts a l'exterior», diu «El Socialista»

«El Socialista» examina la situació internacional. Considera urgent una propaganda activa a tot el món sobre la invasió que sofreix el nostre país. Preparam-nos sobre la marxa per a futures contingències, mobilitzem tots els nostres ressorts a l'exterior. Iniciem una gran ofensiva coincidint amb la reunió de Ginebra als fronts d'Europa i Amèrica.

A tal efecte, i com a conseqüència de les gestions efectuades, el Comitè de Control dels Transportes d'Aragó ha intensificat considerablement el servei de tramvia, no tan sols posant en circulació un major nombre de cotxes, sinó fent més intens el treball de cadascú d'ells.

A més a més s'han posat en servei línies noves que permeten l'enllaç entre llocs distants de la ciutat, abans sense comunicació directa, i se'n posaran d'altres d'utilitat manifesta.

PER A EVITAR FALSES ALARMES

Nota del Delegat General d'Ordre Públic de Catalunya

«De conformitat amb l'acord adoptat últimament per la Junta de Defensa Passiva de Catalunya en ordre a la prohibició de l'ús de sirenes i altres elements similars utilitzats per les autoritats per a anunciar els casos d'alarma, facultat i usos reservats exclusivament a la dita Junta, faig saber a tots els veïns en general que he adoptat les oportunes mesures per a perseguir severament els infractors d'aquesta disposició, els quals, de primera providència, seran fortament multats i, en cas de reincidència, llurats als Tribunals Populars.

Preveinc, doncs, a tots aquells ciutadans, indústries, etc., que disposin dels esmentats mitjans d'alarma, l'obligació en què es troben de lliurar-los immediatament a la Junta de Defensa Passiva de Catalunya (Passel de Bràcia, 116) o bé de posar-los a la seva disposició.»

Per a compensar la disminució del tràfic d'autobusos serà intensificat el servei de tramvies

Davant les dificultats provocades en els transportos urbans de Barcelona per les restriccions que imposa la guerra, amb la disminució d'autobusos en circulació per escassetat de peces de recanvi, avaries, etcètera, la Conselleria Regional de Serveis Públics de l'Ajuntament de Barcelona ve preocupant-se del problema i de la seva solució, si no total, com d'estètica, almenys en la major part possible.

A tal efecte, i com a conseqüència de les gestions efectuades, el Comitè de Control dels Transportes d'Aragó ha intensificat considerablement el servei de tramvia, no tan sols posant en circulació un major nombre de cotxes, sinó fent més intens el treball de cadascú d'ells.

A més a més s'han posat en servei línies noves que permeten l'enllaç entre llocs distants de la ciutat, abans sense comunicació directa, i se'n posaran d'altres d'utilitat manifesta.

Es segueix lluitant dins de Granada

València, 24. — Al Ministeri de Defensa Nacional es facilità ahir una nota que diu així: «Des de les sis hores del dia d'ahir s'ha observat des de les nostres posicions de Las Rozas, foc d'artilleria contra Granada i al mateix temps un nodrit tiroteig de fusell i màquines als pobles de Maracena, Pinos Puente, Cortija i a Sierra Elvira, en direcció a aquella capital. A les set del matí, dos camions de tropes han sortit de Torar, en direcció a Granada. A tres quarts d'onze arriben noves notícies dels successos que s'estan desenvolupant a Granada. Hi ha foc d'artilleria sobre el poble d'Arquilla, i el camp d'aviació, i continua el foc de fusell i metralladora».

Nova revisió per als inútils temporals

Ordenada per la Superioritat la revisió dels individus declarats exclusius temporals o autes per a serveis auxiliars, de les llistes del 1931 al 1936 inclòs, es fa avinent a tots els compresos en les esmentades llistes i classificació, l'obligació que tenen de presentar-se davant del Tribunal Mèdic previament designat, per tal de sotmetre a una nova revisió, al local que ocupa la Junta de Dependències Militars, entrada pel carrer del Parc, 2, en els dies que s'esmenten, a les nou del matí: D'a 25, districte primer; dia 27, districte segon; dia 27, districte tercer; dia 30, districte quart; dia 31, districte cinquè; dia primer de setembre, districte sisè; dia 2, districte setè; dia 3, districte vuitè; dia 4, districte novè; dia 5, districte desè. Badalona, Gramenet del Besòs i Pla del Besòs. A la Caixa de Reclutament núm. 26, els dies de revisió seran els següents: D'a 25 d'agost, partits d'Arenys de Mar i Berga; dia 26, partits de Granollers i Igualada; dia 27, partit de Manresa; dia 28, partit de Mataró; dia 30, partit de Sabadell; dia 31, partit de Sant Feliu de Llobregat; dia 2 de setembre, partits de Terrassa i Vic; dia 3, partits de Vilafraña i Vilanova. Els individus que no compareguin a aquesta revisió seran declarats soldats inútils per a tot servei.

E.R.C.

LES J. E. R. E. C. A BALDOMER XIFRE. Avui, dimarts, a dos quarts d'onze de la vetlla, serà ofertat al nostre estimat company Baldomer Xifre, un acte de companyonia i d'afecte per la seva intensa tasca en l'organització i preparació de centúries destinades a l'antiga Divisió Macià-Companys, i per la seva actuació al servei de la causa antifeixista i de Catalunya, des del lloc que ha ocupat de pagador de la 30 Divisió. L'acte se celebrarà a l'estatge del Centre Català Republicà del districte quart (Pau Iglesias, 21).

NOVA JUNTA. En l'Assemblea celebrada el diumenge, dia 15 del mes corrent, al Casal d'Esquerra Republicana de Catalunya del districte segon (Francisc Llaure, 159), fou elegida la nova Junta que s'esmenta: President, Demuri Ibáñez Sanjaugustí; Vice-president, Miquel Rodríguez Ariza; Secretari, Samuel Roca; Vice-secretari, Josep M. López García; Caixer, Josep Clotet Roselló; Comptador, Antoni Rosquelles; Vocals: Josep López Méndez, Miquel Llansola Chulvi, Joan Comas Montaner, Josep Sans Garrido, i Antoni Gispert. Comissions de Cultura i Esbarjos: Samuel Roca, Modest Llorca, Josep Clotet, Josep Sans, Joan Comas, Antoni Gispert i Antoni Clotet. Cafè: Josep M. López, Antoni Clotet, Antoni Ripoll i Josep López. Polític: Miquel Rodríguez, Miquel Llansola, Josep López i Josep Clotet. Delegats al Ple del Districte: Miquel Rodríguez Ariza, Josep Llaure, Miquel Llansola, Antoni Clotet, Miquel Llansola Chulvi, Antoni Ripoll i Ventura Padisó Català. També va ésser ratificada l'existència d'aquest Casal de Santiago Garcia Rosta.

REUNIO. Hom convoca totes les soles de la Secció Femenina d'Esquerra Republicana del Centre Català Republicà del districte quart (carrer Pau Iglesias, 21), a la reunió que tindrà lloc avui, dimarts, a un quart de vuit del vespre.

AVIS ULTIMA HORA

Té en exclusiva els darrers retrats fets (les millors produccions fotogràfiques realitzades, obra de l'artista Marius de Bucovich) de l'Honorable senyor Francisc Macià i Lluissà, i el de l'Honorable senyor Lluís Companys i Jover, primer i segon Presidents, respectivament, de la Generalitat de Catalunya.

Per a encàrrecs, adreçeu-vos a les Oficines de ULTIMA HORA. Ronda Universitat, Núm. 25. Telèfon Número 22122.

«Si Anglaterra reprèn la seva llibertat d'acció i assegura el fracàs de Franco, aquesta serà la primera victòria dels amics de la pau des de fa sis anys»

PARLA L'ANGLATERRA LLIBRE

«El Govern anglès pensa poder «comprar» Franco»

El periodista francès Stanislas de La Roche ha estat a Londres i ha celebrat diversos entrevistes, referents principalment a la posició d'Anglaterra vis a vis de Franco. Un dels entrevistats ha estat Mr. Dalton, un dels membres més importants del partit treballista, ex-sots-secretari d'Estat als afers estrangers, amic personal de Lloïd George. Mr. Dalton ha dit: «Jo he estat sempre a favor d'una política que assegurés el triomf del govern de València. En lloc de la política d'intervenció, crec que hauria estat preferible adoptar la política de neutralitat, troncional que hauria permès d'actualitzar abundantment el govern republicà d'urmes. Però és Anglaterra la qui ha

impedit la política de no intervenció? —El govern, no pas nosaltres, els treballistes. L'hem acceptada perquè Lloïd George s'hi havia adherit. Nosaltres donem la importància més gran a la col·laboració amb Franco. Estíem que l'entesa de les dues democràcies és necessària a la salvaguarda de la pau, però això no ens priva de constatar la feblesa de la posició presa per nosaltres en aquest afer. Se prou bé que la gran responsabilitat incumbeix al nostre govern que pensa poder «comprar» Franco. Sobretot crec que el general Franco, nacionalista espanyol, deu compartir la xenofòbia de la majoria dels seus compatriotes i que, en aquestes condicions, el seu agraïment pels països dictatorials no serà de gran

durada. Potser sí, però mentrestant és inevitable l'existència d'un període d'intermèdi, durant el qual la posició estratègica de França i la nostra es trobaran singularment en perill. De tota manera, aquesta política de capitulació davant els cops de força que ha començat el 1931 durant el conflicte sino-japonès no pot conduir sinó a la guerra; ja hi ha condis, mireu els esdeveniments actuals de la Xina. Nosaltres ens trobem al marge de la baralla, però aviat arribarà el nostre torn... Si Alemanya i Itàlia consenten de retirar les seves tropes d'Espanya, estem d'acord amb la política de no intervenció; però si nosaltres representem la nostra llibertat i assegurem el fracàs de Franco, aquest serà la primera victòria dels amics de la pau des de fa sis anys.

Mr. DALTON,
treballista, ex-sots-
secretari d'Estat
als Afers Estrangers

LLOYD GEORGE,
el vell polític
gal·lès, encara
en plena forma

«Ens entestem a proporcionar èxits fàcils a Mussolini...»

El periodista francès ha parlat, també, amb Lloïd George. La Roche ha observat que el polític gal·lès, als setanta-quatre anys, ha conservat tot el seu vigor intel·lectual i físic. «En la qüestió espanyola — diu Lloïd George — França ha manifestat una insigne feblesa. No és pas Clemenceau, ni tampoc Poincaré, que deu sap que jo no estimava gaire, els qui haguessin acceptat que els alemanys i els italians s'instal·lessin en les comunicacions de França. «La política de no intervenció és engany horros. Ha consistit a privar el govern republicà de la seva millor carta: la possibilitat de procurar-se a l'estranger, amb l'or del Banc nacional, totes les armes necessàries a la guerra. Sorriusament

que hi ha infraccions a aquesta regla, però no són suficients! Crec que la victòria de Franco és un perill per a Anglaterra i per a França... Mussolini és un gran home. El perill comunista és un paravent còmode per modificar l'equilibri de forces al Mediterrani. Això és el que no semblen comprendre els polítics dels nostres dos països que s'estenen a proporcionar èxits fàcils a Mussolini. Lloïd George explica, a continuació, que al principi els anglesos simpatitzaven amb Franco, que als seus ulls era el partit de Déu, però la resistència dels bascos, la ingerència creixent dels italians han obert els ulls a molta gent. «No es tractava pas — diu Lloïd George — de fer la guerra per comp-

ESPORTS Dijous, a Nova-York

L'ANGLES TOMMY FARR, CONTRA
JOE LOUIS PEL TITOL MUNDIAL

Demostant ésser millor que els seus antecessors, Joe Louis, el famós negre flamant campió del món de boxa de totes les categories, posarà el seu títol en joc, davant de l'espanyol Tommy Farr, el príxim dijous, a la ciutat dels gratacs.

Solament fa dos mesos que Louis conquistà el títol arrabassat a Braddock, i ja l'exposava davant del més indicat dels desafianters que hom li pugui oposar.

Qui és Tommy Farr? Un minyó atlètic, de vint anys d'edat, amb un rècord de pocs encontres disputats però en el qual gairebé tot són victòries abans del límit previst enfront de prestigiosos boxadors campió de l'imperi britànic, i vencedor, entre altres, de Max Baer, Ben Ford i Walter Neusel. Per si això fos poc Tommy Farr és el desafiant que hom cerca per a l'alemany Max Schmeling, al qual molts consideren com el veritable campió del món, pel fet de la seva victòria per K.O. sobre Joe Louis.

«Challenger dels dos campions, heus ací el veritable nom que hom pot atribuir a l'ex-minyó anglès, convertit en menys d'un any en el boxador més sol·licitat per tots els organitzadors ensenys que reconegut com a desafiant per a totes les Federacions. Vol dir això que té moltes possibilitats d'esdevenir campió? Per a nosaltres cap, ni una.

Puix que, malgrat que J. Dickson pensés el contrari, creiem que els contrincants que fins ara ha tingut Tommy Farr, no es poden comparar de bon tros a l'actual campió del món Joe Louis, que són l'actual Max Baer ple de greix gastat, el mediocre Ben Ford i un Walter Neusel desmuntat, comparats amb un minyó de 23 anys, potent, amb una dreta formidable que li ha valgut ésser molestat pel bombarder de Detroit i amb la força moral que dona el saber-se campió mundial.

Ultra això, cal considerar que segons sembla, Joe Louis, consentent que se li haurà de veure amb un minyó jove, potent, minyat per uns organitzadors que en ell han descobert una mina, s'ha preparat com mai escarmentat pel seu passat enfront de Schmeling, i disposat a no negligir des d'ara la seva preparació, davant de qualsevol contrincant, per pocs perills que hom el consideri.

Per tant, i sense ganes de profetitzar, nosaltres creiem que Farr servirà per a demostrar a tothom que el veritable campió del món és Joe Louis, i el desafiant més indicat que hom li pugui oposar actualment, no és el minyó anglès sinó Max Schmeling, pel fet que el venç per K.O. en un combat que el famós negre efectua completament desentretat.

Com tantes altres vegades, difós a Nova York, hom sacrificarà a l'afany d'uns quants homes (managers i organitzadors), l'esdevenidor d'un futur valor en la boxa.

ESPORT POPULAR

Un article publicat en el portaveu del C. N. Barcelonès ha motivat una nota del Comitè Català Pro Esport Popular, que registra en alguns diaris. En aquesta nota es fa esment del buit que aquell Club ha fet a l'Olimpiada Popular d'enguany i a la de l'any passat.

Per això crec necessari aclarir el confúsionisme existent i, entre tots, tractar de posar-hi remei.

Olimpiada només en coneixem una: la que d'any ençà ve celebrant-se amb la col·laboració de les Federacions Internacionals, que són la màxima autoritat en cada un dels esports. Per a participar-hi, cal ésser afiliat a una d'aquestes federacions.

L'Olimpiada, que es celebra cada quatre anys, és la màxima competició on cada país demostra els seus avenços. L'Olimpiada és, doncs, la consagració d'aquelles activitats.

L'any passat sens va presentar una Olimpiada que ens era desconeguda: l'Olimpiada Popular. El fet d'haver-se instaurat aquest nou tipus d'Olimpiada donava a entendre que existia una altra mena d'organització esportiva que nosaltres ignoràvem i, per consegüent, es tractava d'una Olimpiada que acollia els esports pertanyents a altres organitzacions que les que nosaltres coneixíem.

Ho confirma el fet que les Federacions Internacionals varien comunicant que imposarien les màximes sancions a llurs afiliats que participessin en l'Olimpiada Popular.

Les nostres Federacions es varien trobar amb el problema insoluble d'haver de prestar una col·laboració que les respectives Federacions Internacionals els prohibien. La de l'atletisme —que és la que jo més coneix— va adoptar la posició de deixar lliurement els seus afiliats que «i preceptessin o no, i fer la vista grossa, puix que oficialment havien d'oposar-se».

Ha transcorregut un any i altra volta ens hem trobat amb l'Olimpiada Popular, celebrada a Anvers. Com que res no s'havia fet a casa nostra en aquest sentit, el problema ha tornat a plantejar-se a les nostres Federacions, les quals han adoptat el mateix criteri de l'any anterior.

I així seguirem una i altra vegada mentre no es vegi a la solució lògica: formació de Federacions obreres separades completament de les que actualment existeixen.

Si a l'estranger ho tenen ben definit i els atletes d'una banda no participen en les competicions que organitza l'altra, i per què a

La lluita ha d'adquirir, en les jornades vinents, la seva màxima duessa...

Santander, 24 (3 matinata). — Servei exclusiu de Febus. — L'enemic continua la seva intensa pressió sobre els fronts muntanyencs, atacant amb insistència i duresa. La seva aviació ha atacat avui també tenaçment: ha bombardejat i metrallat no solament les posicions lleials sinó la zona de refugiats.

Alguns pobles han sofert aquests bombardeigs, com ahir Torrelavega, que ha estat escenari de la barbàrie feixista.

El bombardeig de Torrelavega passarà a la història com el de Guernica, amb caràcters que destaquen la crueltat inaudita del feixisme.

En la jornada d'avui, l'enemic ha pressionat sobre alguns sectors i ha aconseguit diversos avenços en el sector occidental. Les nostres forces han hagut de cedir algun terreny després d'haver contingut i castigat l'enemic.

Als altres fronts les forces republicanes han resistit bravorament i han deturat l'avanç enemic. El comandament lleial ha disposat una modificació de línies per tal de donar més consistència als fronts i oposar a l'avanç de l'invasor la màxima resistència.

La lluita enquadra en plena província de Santander, ha d'adquirir en les jornades vinents la seva màxima duessa, i en ella han de realitzar els combats de la República l'esforç que calgui perquè quedi totalment i definitivament frustrat l'objectiu que perscrueixen els invasors.

L'aviació estrangera ha actuat en massa i ha continuat bombardejant criminalment els pobles de la regió, acompanyada de la línia de combat destruint-los per complet i causant nombroses víctimes, especialment entre dones i nens.

La crueltat que a Santander exercixen els italians, és més forta que la que empraren a Euscadi.

Preparant les negocia- cions anglo-italianes

Londres, 24. — El retorn de Neville Chamberlain a Londres no és exclusivament per la necessitat d'entrevistar-se amb els seus companys del Gabinet per a tractar de la situació a Xang-Hai, sinó que està relacionat també amb la preparació de les negociacions anglo-italianes.

S'ha sabut, en efecte, que Itàlia ha insistit diverses vegades prop del Govern britànic per tal que doni a conèixer la seva decisió respecte al reconeixement de la conquesta d'Espanya.

No obstant, a les esferes diplomàtiques d'aquesta capital es posa de relleu que aquestes negociacions podrien retardar-se, no sols al cas que la Gran Bretanya ajorni la seva decisió sobre el reconeixement de la conquesta d'Espanya, sinó també al cas que els ministres anglesos jutgin que la multiplicació d'incidentes a la Mediterrània, com els que ocorren actualment, dificulti l'apropament entre Londres i Roma, donada la reacció de l'opinió britànica davant el torpedament de valells mercants a l'estret de Sicília.

Eden s'entrevistarà amb Chamberlain

Londres, 24. — El ministre d'Afers Estrangers, Anthony Eden, retornarà a Londres, a mitjans de la setmana vinent, on s'entrevistarà amb el primer ministre, Neville Chamberlain, el qual interromprà també per uns dies les seves vacances.

L'estada del ministre d'Afers Estrangers a Londres serà molt curta.

Automòbils alemanys cap a l'Espanya de Franco

Berlin, 24. — Des de principis de l'any actual, per encàrrec del ministre de l'Aire alemany, els fabricants d'automòbils Krupp, s'han tramés a Espanya vint-i-cinc cotxes de turisme. Aquests cotxes són un obsequi que el Govern alemany fa a les esportistes més destacades del moment espanyol.

Els automòbils, que tenen un valor de 6.500 marcs cada un, foren enviats a Itàlia i embarcats al port de Gènova amb destinació a Espanya.

Aquest mes serà lliurat, també com a regal, un nou cotxe, de major preu que els anteriors, a l'ambaixador dels nacionals espanyols a Berlín.

El cap militar de Tolosa rebra així mateix un altre obsequi de les autoritats nazis.

Volen tor- nar a Madrid

Madrid, 24. — El Cap del negociat de salcondit d'Espanya, Rodolf Alfaro, ha fet unes declaracions sobre el problema d'evacuació de Madrid: «Per ara no pot retornar a Madrid cap persona. L'última nota donada a la població ho explica molt clarament.

La gent apella a tots els recursos, molts d'ells força pintorescos, però en entrar a Madrid topen amb unes dificultats impossibles d'aconsegir. Les oficines de Proveïments ho faciliten les langes d'evacuació i hi testifica que l'entrada de l'evacuats s'ha fet per procediment legal això és, pel salcondit que es facilita aquí i els llavors quan comença la veritable tragèdia.

Una altra gran dificultat és burlar els controls de carretera, però la gent que s'assabenta de l'existència d'aquests controls es prepara per a burlar-los. Un escorcoll minucios requeria en ocasions descarregar la càrrega d'una camioneta. Hi ha persones que han passat entre caixes de tomàquets i sacs de patates suportant un pes enorme i corrent el risc de morir asfixiats. Unes dones passen en un tanc d'aigua. Solament treuen fora de l'aigua el cap. Fa pocs dies que han arribat dues dones en l'interior d'una bota de vi, buida, és clar, però això no els priva que perdessin el coneixement. No obstant, el percentatge de les dones, infants i homes que tornaven amb salcondit i sense cap altre mitjà de transport, és molt alt.

L'EX-MINISTRE JOAN LOPEZ COMUNICA QUE HA ARRIBAT A NOVA-YORK

València, 24. — Des de fa dos dies corria el rumor d'haver estat dirigit al port de Las Palmas, els dirigents de la C. N. T. Joan López i Caro J. Sendon, i el de les Joventuts Libertàries Serafi Allaga, en adreçar-se a Mèxic, on pensaven intervenir en diversos actes públics.

Ahí la ràdio facciosa de Tetuan, facilità en forma la notícia i afegí que han estat desembarcats a l'estament port en atracar allí el vaixell en el qual feien el viatge.

La notícia és totalment falsa. Al Comitè Nacional de la C. N. T. ha rebut un radiotelegrama datat a Nova York el dia 20 que diu així: «Heu arribat bé. Comuniqueu-nos si hi ha alguna cosa. Salutacions companys. Sendon».

MAJA NO HA REBUT ELS INFORMADORS

Madrid, 24. — Avui el general Maja no ha rebut els informadors.

A MADRID, LA FEDERACIO DELS ESPECTACLES PU- BLICS ESTÀ AL COSTAT DEL GOVERN DEL FRONT POPULAR

Madrid, 24. — La Comissió Executiva de la Federació Espanyola de la Indústria d'Espectacles Públics, en reunió celebrada, ha adoptat, entre altres, els acords de retenir públicament l'adhesió absoluta d'aquesta Federació al Govern del Front Popular.

També adoptà altres acords relacionats amb la indústria d'espectacles.

Es necessiten cinc mesos per a reparar l'"Hunier"

Malta, 24. — S'ha renunciat a rellavar la flotilla britànica de contratorpediners que es troba actualment en algunes zones per l'esquadra de contratorpediners de la Mediterrània.

El vice-almirall Ford, almirall superior dels «Dockes» de Malta, ha declarat que d'aquesta manera es vitarà que fossin acompanyats diversos treballadors del matí durant l'absència de l'esmentada flota.

Afegí que es necessitaran cinc mesos de treball per a reparar el destructor «Hunier», que resultà avariat, com es recorda, quan es trobava davant de les costes espanyoles, i que havia proposat que a Malta hi nagues quatre esquadres de contratorpediners en lloc de tres.

Acabà dient que també hi hauria a Malta, molt aviat, torpediners i cercamines.

"CASTILLA LIBRE" DE FENSA GARCIA OLIVER

Madrid, 24. — «Castilla Libre» defensa l'actuació de Garcia Oliver, tant quan dirigí les Milícies Antifeixistes de Catalunya, com quan fou ministre del Govern Central, davant d'alguns atacs que se li han dirigit.

Dos caces nostres s'oslingueren combat amb dos hidros ene- mics entre Malgrat i Arenys de Mar i els obligaren a fugir

València, 23. — Comunicat oficial de guerra facilitat pel Gabinet d'Informació del Ministeri de Defensa Nacional, a les 24 hores:

EXERCIT DE TERRA
CENTRE. — Excessa activitat, manifestada per canoneig i tiroteig als alguns sectors.

Evadits del camp enemic: tres. EST. — Lleuger tiroteig en alguns llocs d'aquest front. S'han presentat a les nostres files dos paquens.

NORD (Santander). — L'enemic pressionà amb gran massa d'artilleria i aconseguí ocupar Celaya i Villacarrido. Canoneig enemic sobre Corrales de Bucha. Sota l'impulsió de la ràdio facciosa Torrelavega i aconseguí interrompre per algun temps les comunicacions telegràfiques i telefòniques.

BISCAYA. — Forces faccioses procedents de Valmaseda ocuparen Zabalua i el camp dels Turos.

L'aviació rebel ha bombardejat Laredo i ha metrallat Lempias. S'ha passat a les nostres files un soldat.

SUD DEL TAJO. — Lleuger tiroteig als sectors de Quintanilla i Puebla Nueva.

Al sector de Tamajoso i altures de Liente, intens foc que causà a l'enemic baixes visibles.

L'enemic hostilitzà les nostres posicions de la Sisla i Casa de la Legua amb metralladora i canó.

Nota: Continuen els aldarulls a l'interior de Toledo. S'ha comprontat a primeres hores del matí d'ahir, els facciosos dispararen l'esmentada ciutat amb foc de fusell, metralladora i llançaren bombes de destrucció.

EXERCIT DE L'AIRE: Aparats que realitzaven servei de vigilància de costes, desobediència davant d'atacs, a unes quinze milles, un hidroavió facciós monomotor i l'atacaren.

L'avió rebel fugí ràpidament.

Dos caces nostres, s'oslingueren combat sense resultat amb dos hidroavions enemics, entre Malgrat i Arenys de Mar, a unes 15 milles de la costa. Els aparells rebels s'internaren al mar.

Fou bombardejada una columna intermèdia al front de Santander. Els caces que protegiren aquest servei, outaularen combat amb altres enemics.

En l'encontre perdrém dos caces.

Més tard es repetí el combat i Arenys de Mar, i n'aconseguint caces lleials s'oslingueren un altre combat amb l'enemic i n'aconseguint abatre un de tipus monopla.

Foren abatuts dos caces nostres. Els pilots es llançaren en paracaigudes: Un es salvà; l'altre resultà mort, però no haver funcionat l'aparell.

La gravetat del problema del paper

Madrid, 24. — Ahir, a les sis de la tarda, es reuniren a la redacció d'«El Sol» i «La Voz» els directors i administradors de tota la premsa madrilenya per tal d'estudiar a fons la greu situació que travessen tots els diaris de Madrid a causa de l'escassetat i carència del paper.

Amplie el coneixement del problema creat pels fabricants de paper, que prengueren mesures formals i transcendents acords amb l'objecte de solucionar aquesta greu crisi que travessa la premsa.

L'ADQUISICIO DEL BLAT

El «Diari Oficial» publica una disposició del Departament de Provisions que crea una sots-Delegació especial amb residència a Casp i a les ordres immediates del conseller de Provisions, per a l'adquisició de blat.

ELSPREUS DE VENDA DEL PEIX

En l'edició d'avui, el «Diari Oficial» de la Generalitat publica una ordre del Departament de Provisions que estableix el preu de venda del peix a totes les platges i mercats de Catalunya.

EL PADRO D'HABITANTS

El «Diari Oficial» publica un decret del Departament de Presidència que disposa que els Ajuntaments dels quals desaparegué la documentació del Padró d'Habitants a conseqüència de la passada revolució, hauran de fer una nova inscripció amb referència al primer de setembre propinent.

ELS REFUGIATS DE GUERRA

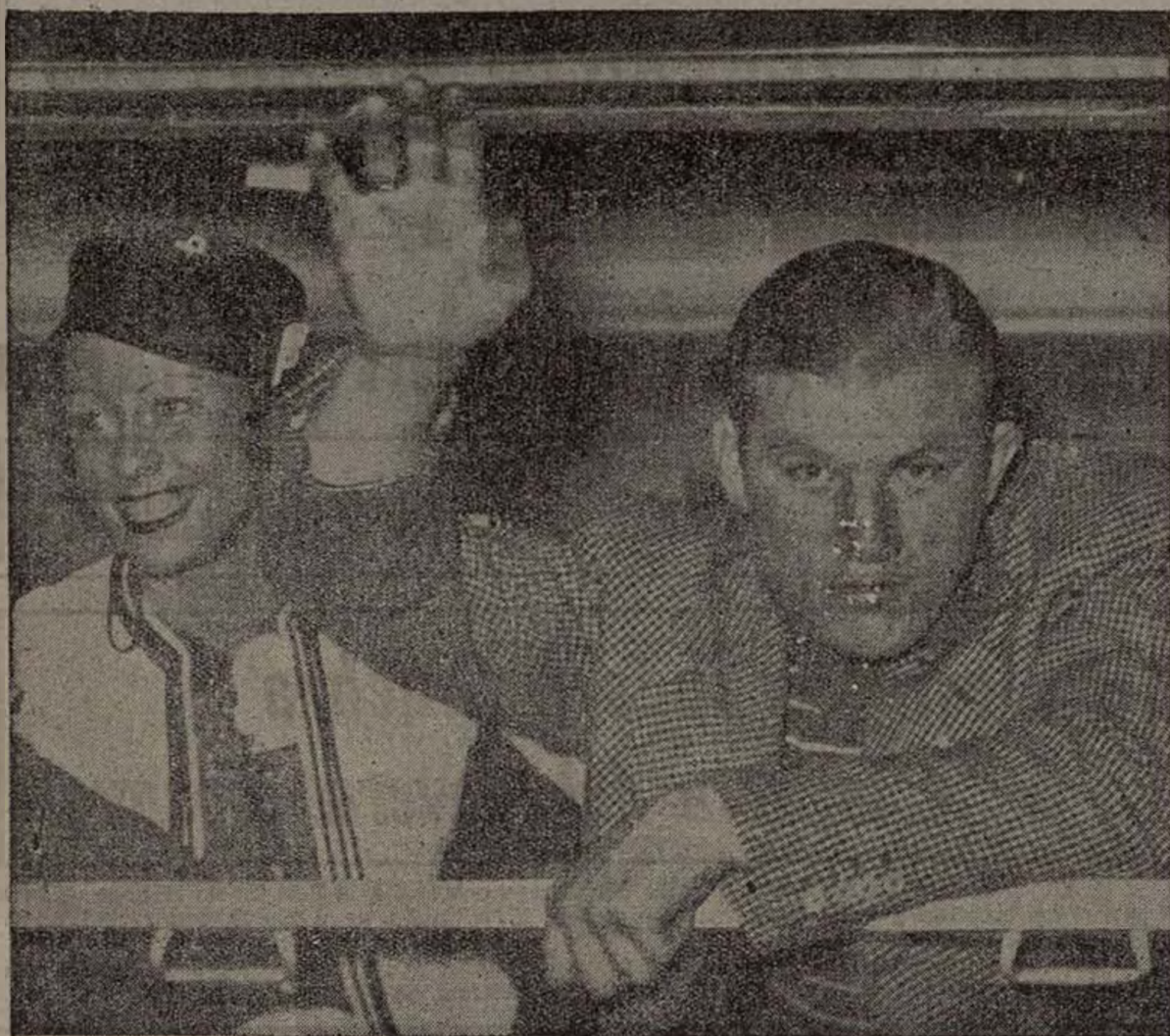
El Departament de Presidència el «Diari Oficial» publica un decret que organitza l'assistència integral dels Refugiats de Guerra.

TOTHOM HA DE COMPLIR ELS SEUS DEURES MILITARS

El «Diari Oficial» publica una ordre del Departament de Treball i Obres Públiques que disposa l'acompliment dels funcionaris d'aquest Departament, tant si són de plantilla com temporers, que eludeixin o que intentin eludir el compliment de llurs deures militars.

Archivos ESTATALES

Es casarà després del combat

TOMMY FARR, el campió de boxa de l'imperi britànic, que el proper dijous, a Nova-York, disputarà al negre Louis el títol mundial, es casarà amb Mlle. Jeanne Manet, jove actriu francesa de dinou anys que també assistirà al combat de Nova-York, puix que, una vegada acabat aquell, es casarà amb Tommy. Vegeu la darrera fotografia de Farr abans de sortir cap a Amèrica. A la seva dreta, saludant uns amics que han anat a acomiadar-los, veiem Mlle. Monet, futura esposa del campió (Llegiu article a la pàg. 2 sobre el combat. - Keystone)

CATALANS A L'ARAGO

Expressa el sentir dels veterans de la 30ª Divisió

Quan s'es al front, un retrat, una carta, una línia llegida en un diari, ens comuniquen de tal manera, de vegades, que la reacció sentimental ens dicta les expressions més insospitades.

Vegeu, si no, el cas d'un company de la meua companyia. Feia una estona que esguardava el diari. Jo m'hi he atansat. A la plana del diari s'hi veia una foto del President Company.

—Ves perquè no podria ésser general —m'ha dit.

—Què? El President? —he afegit jo, tot estranyat.

—Sí, home! —m'ha dit el company—. Tu t'imagines que bonic fora combatre a les seves ordres; mostrar-li la sang de les nostres ferides!

I és que per a aquell cervell de soldat no cabia altra expressió més admirativa per al President de Catalunya que fer-lo general. La contemplació del seu retrat ha commogut les fibres sensibles del vell lluitador. Penseu el que ell haurà sentit en aquells instants de contemplació. El que no hi ha dubte és que el conjunt de sensacions han desembocat en la seva admiració i el seu afecte per al nostre gran President. I hauria pogut que fos general per a tenir-lo més a la vora, per a morir, si un cas, prop d'ell.

Però el pensament simplista d'aquest company expressa el sentir dels veterans de la 30ª Divisió, on tots som militants de l'Esquerra. Som ací lluitant per la Pàtria, per la República i per la Llibertat. Però els qui, de joves, seguim les seves petjades; els qui comencem la seva clara vida política, lluitem també pel President Company, per l'home digne que ha mantingut la mateixa línia de conducta el 14 d'abril, que abans, que el 6 d'octubre, que el 19 de juliol.

Per això el meu company volia que fos general. Per a tenir-lo més a la vora.

De lluny estant, però, tots sabem combatre, seguint el seu exemple.

JOFRE

Passeu a cobriar!

El cap de l'Oficina de Mutilats, Desapareguts i Mortos de la Guerra, de l'Exèrcit de l'Est (Via Durruti, 18) prega a totes les persones que cobren de l'Asseguradora Oficial que passen a fer efectus sens falta, per tots els dies que resten del mes, els havers corresponents al corrent mes, d'agost, així com els que tinguin pendents dels mesos juny i juliol.

De no fer-ho així, poden esdevenir-los perjudicis, ja que a partir del primer de setembre es dictaran noves normes per al pagament de subsideis.

Les posicions còmodes

Quan Xang-Hai crema, els Estats Units es recorden de la tragèdia i no troben altra solució (?) que recomanar al Japó i a Xina que no recorrin a la guerra

"Aquesta tragèdia hauria pogut ésser evitada si les potències haguessin pres les mesures adequades", diu la muller de Txang-Kai-Xec

I una claudicació americana davant el Japó: la bomba que explotà al pont de l'«Augusta» és de procedència «desconeguda»...

LA TARDANA CRIDA DE CORDELL HULL

Washington, 24. — El secretari d'Estat Cordell Hull ha fet una crida a Xina i Japó perquè no recorrin a la guerra. En el curs de la declaració oficial, Cordell Hull declarà que les dues nacions haurien de solucionar les seves diferències segons el principi que, segons l'opinió pública, no sols els Estats Units sinó la majoria de nacions del món haurien de regular les relacions internacionals.

El secretari d'Estat recorda que des del principi de la controvèrsia, el Govern dels Estats Units exhortà les dues nacions a no recórrer a la guerra, agregant que s'havien proposat conferències per a solucionar el conflicte.

El Govern dels Estats Units no creu en les aliances polítiques ni en la política d'isolament; té confiança en la cooperació internacional a fi de solucionar, per mitjà de tota classe d'esforços pacífics, les dificultats actuals, tal com declarà el 16 de juliol, en els catorze punts de la política exterior dels Estats Units.

LA MULLER DE TXANG-KAI-XEC S'ADREÇA AL POBLE AMERICÀ
Washington, 24. — L'ambaixador de Xina ha transmès per ràdio el missatge adreçat per l'esposa del mariscal Txang-Kai-Xec als Estats Units.

La senyora Txang-Kai-Xec deplora la tragèdia engendrada per les hostilitats actuals, que han fet víctimes entre innocents estrangers. Aquestes tragèdies —diu— podien haver-se evitat si les potències haguessin pres les degudes precaucions per a impedir que els japonesos es servissin de la concessió internacional com a base d'operacions.

NO POT PRECISAR L'ORIGEN DEL PROJECTIL

Washington, 24. — L'almirall Yarnell, comandant de la flota americana a l'Extrem Orient, ha comunicat al Departament de Marina l'informe portat a cap amb motiu de l'explosió de la bomba prop de l'«Augusta». Diu que la comissió d'investigació no pot precisar l'origen del projectil.

ELS RELLOTGES

Una de les preocupacions més velles de la Humanitat és la de mesurar el temps. Saber mesurar i registrar el temps i sotmetre'l a una llei reguladora fou considerat, des de la més llunyana antiguitat, com un dels graus majors de la humana saviesa. El primer aparell cronometritzador fou el rellotge de sol anomenat *quadrant* per raó d'haver-li donat una forma quadrada, encara ben persistent en els rellotges actuals. El seu origen es perd en la fosca del temps i, com el de tot allò que pot rebre plenament el qualificatiu d'arqueològic, es gaudeix impossible d'escatir.

Hi ha dos autors antics que parlen del rellotge de sol: Vitruvi i Plini, i no estan pas d'acord quant a la seva invenció, si bé tots dos el consideren antiquíssim i, segons Plini, data de l'any cinc mil quatre-cents del món. Vitruvi explica que el poble que primer es preocupà de l'estudi dels astres fou la Caldea, que fou el que predicà els primers principis astronòmics i que, entre altres lleis reguladores del curs dels astres, inventà el rellotge de sol. Precisa que el seu inventor fou un tal Arximandre, deixeble de Tales de Mileto. Plini diu que l'invent és d'origen egipci, que fou descobert durant la dinastia dels Ptolomeus i que fou trobat per un tal Anaximenes, deixeble també del gran Tales de Mileto. De l'Egipte la troballa passà a la Grècia, d'on Papiiri la portà a Sicília, i d'aquí passà a Roma, que la perfeccionà i l'estengué per tots els pobles de la moderna cultura.

A Catalunya el rellotge de sol està força estès; en termes generals podríem dir que és més abundant per la Catalunya vella que per la nova. La tradició dels rellotges de sol catalans la creiem romana per una raó de lògica, puix que és aquest poble qui el va introduir a Europa i donada la marcada empremta que la petjada de la passa de Roma deixà en la nostra cultura; però hem de remarcar que no coneixem cap document que ens assegurí la nostra suposició, puix que en les descobertes romanes fetes fins ara a casa nostra no hi ha cap element que ni llunyament pugui recordar un rellotge de sol. Els rellotges catalans que coneixem no fan pas l'aspecte d'ésser anteriors al segle XVI.

A llarga treus i en termes molt generals en els rellotges de sol catalans podria apreciar-se tres períodes o moments. Els més vells, salvades raríssimes excepcions, adopten la forma quadrada que és la típica universalment i la que ja influí en la formació del seu primitiu nom. És simplíssima de traçat, mancada d'ornament i de colors pobres i esmorteïts. En el segon període abunda més la forma rodona, possiblement per influència de la forma de les esferes dels rellotges mecànics. Els colors del pintat prenen tons vius i ordanats i el marc s'enriqueix amb motius ornamentals sovint florals. Després el sentit estètic torna a decaure i el rellotge perd la seva nota artística per prendre el seu just valor utilitari i es nota una marcada decadència que ve a assenyalar un tercer període.

La forma més corrent a Catalunya i podríem qualificar-la de galbada única és que el rellotge sigui pintat i molt rarament gravat damunt de pedra i posat enlaira d'una paret forana ben assolada, però hi ha també rellotges de sol plans en els quals l'gnom assenyalador de l'hora o sia el nas del rellotge, o la busca, com en diu el poble, es manté dreta damunt del sol vertical a aquest i està clavada a terra o damunt de la pedra que constitueix l'esfera o horari del rellotge. Aquest tipus, poc conegut a casa nostra, és molt corrent a l'estranger i abunda molt en els parcs damunt de paneres de flors i voltat de jardineria.

El nom de nas aplicat a l'agulla o busca del rellotge de sol pot tenir origen en un vell tipus de rellotge en el qual hom simulava una estranya carota molt rara i estafeta damunt del camp o marc horari del rellotge i del punt on l'estranya fesomia semblava tenir el nas en sortia la busca.

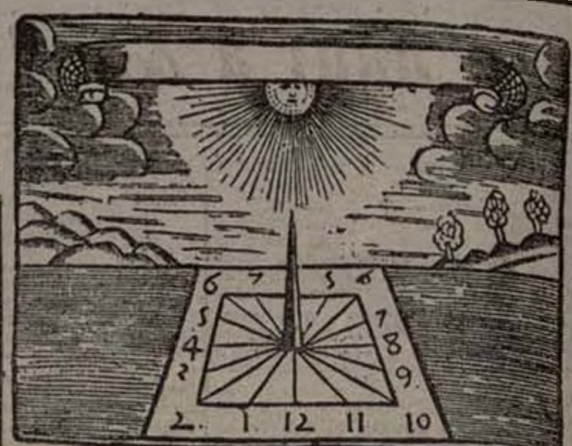
Un detall curiós que enriqueix alguns rellotges de sol són les llegendes o refranys que porten al peu, sovint en vers, i algunes vegades poc mesurats poèticament, però sempre plens de singular gràcia. És remarcable que algunes vegades aquestes llegendes prenen un to enigmàtic i semblen més una endevinalla que cap altra cosa; tant és així, que podrien bé ésser proposades com una endevinalla si hom les deslligava de la companyia del rellotge. Vegeu, si no, les que diuen:

Parlo tot sol
sempre de cara al sol.
Quan tinc el sol darrera
acabo la parlera.

No parlo amb la boca
que parlo amb el nas;
i del que jo dic
tothom en fa cas.

Quan el sol passa,
jo menjo la casa;
quan el sol ha passat,
la meua feina s'ha acabat.

Altres vegades aquestes llegendes prenen un altre sentenciós i filosòfic i d'allusió al temps que mesuren. Vegeu-ne una mostra:

DE SOL

Rellotge de sol en una masia de Torà

Qui pogués allargar-les
quan són ditoses;
qui pogués escurejar-les
quan són penoses.

De pressa passen les hores
de pressa i no tornen més.

Jo sense sol
i tu sense fe,
no som res.

Quan el sol em tocarà
diré l'hora que serà.

Qui sap si demà serem vius
a l'hora que ara tu em dius.

Qui sap si quan tornaré
polser viu no el trobaré.

Hores que vinguen,
de fermança no en faceu.

Altres vegades els refranys prenen altre burleta i humorística:

Què mires, mussol?
no veus que sóc un rellotge de sol?

Sense rodes,
cordes ni pes,
a tothom
dic quina hora és.

Si està núvol no dic res
però quan el sol em toca
amb la punta de ma broca
a tothom dic quina hora és.

La tradició ha fet popular el rellotge de Sant Pol. La parèmia popular ens diu:

Com el rellotge de Sant Pol,
que apunta, però no toca,

que hom aplica a les coses inservibles i a allò del que hom n'espera molt i no se'n pot obtenir res. I explica la llegenda que a Sant Pol van fer un rellotge de sol per al campanar, però va resultar tan bonic que els dolgué que la pluja el toqués i per por que la mullena de la pluja l'esborraria, decidiren fer al damunt del rellotge una teuladeta per

preservar-lo de la pluja, sense comptar que així com no hi deixaria arribar l'aigua tampoc no hi deixaria tocar el sol i el rellotge, per tant, no marcaria i seria inservible. D'aquí ve que per a fer enfadar els santpolencs hom els preguntí quina hora és. Per no molestar els veïns de Sant Pol, per als quals no sentim la més mínima antipatia, hem de fer constar que aquesta mateixa tradició és comuna a molts pobles de cultura llatina, que són diversos els països que la contenen situada i localitzada en diverses poblacions. A Catalunya mateix la situem també a Mataró i els castellans l'apliquen al rellotge de Pamplona, del qual expliquen exactament el mateix que el del nostre Sant Pol i tenen així mateix un refrany del tot igual al nostre en dictat i en sentit.

Com a nota curiosa direm que dintre de la ciutat de Barcelona existí encara dos rellotges de sol: un a la paret del vell convent del Bonsucors, si fa no fa davant del cinema, rellotge per cert molt mal parat i que possiblement serà enrunat amb motiu de les obres que es fan en aquell edifici. Un altre de molt ben conservat i força curiós es troba en una paret del carrer de la Carbassa, molt immediat al pontet que travessa aquest carrer. Val a dir que no compremem la valor pràctica que poguessin tenir aquests dos rellotges, puix que creiem que en la data en que foren fets el sol ja no hi podia tocar de fit per a donar-los eficàcia, sobretot el del carrer de la Carbassa, i creiem molt possible que tingui un sentit newarment ornamental, encara que per altra part ens resistim a creure que hom el fes construir només perquè fes bonic.

Joan AMADES

(Exclusiu per a ULTIMA HORA)

La construcció del ferrocarril València-Cuenca-Madrid

Havent rebut l'encàrrec l'Agrupació Col·lectiva de la Construcció, de la nostra ciutat d'allistar un cert nombre de companyies per a la construcció del ferrocarril València-Cuenca-Madrid, es prega a tots els companyes que s'hi vulguin inscriure que passin per les oficines d'allistament (València, 232, entre Balmes i Enric Granados, tots els dies, de deu a dotze i de quatre a set) per a informar-los de les condicions i bases de treball.

Tractant-se d'uns treballs de molta transcendència i utilitat per al triomf de la guerra contra el feixisme invasor, creiem que el Ram de la Construcció (CNT-UGT) sabran respondre tal com és degut.

Tel-Aviv, la ciutat jueva

HA INAUGURAT EL SEU PORT

Tel-Aviv, 24.— El port de Tel-Aviv fou obert el diàluns al tràfic marítim per a tota mena de mercaderies. El desembarcament de passatgers serà autoritzat cap a mitjan setembre.

DIUEN QUE NO TENEN CANVI

A les oficines dels Tramvies la policia s'acumula de 3.000 pessetes; a la d'Autobusos de 5.000; a la de Telefonia, d'11.000; i als Serveis d'Electricitat d'11.000. Aquestes quantitats han estat llurades a la Delegació d'Hisenda.

ARCHIVOS ESTATALES